BUITENGEWONE JAVA-BODE

van Maandag 10 Januarij 1859.

BATAVIA.

10 Januarij. Met de II. Zaturdag alhier aangekomen mailboot *Palembang*, kapt. Rooseboom, ontvingen wij de brieven en dagbladen uit Europa, loopende tot den 26sten November jl. Wij deelen hieronder voorloopig een gedeelte onzer particuliere correspondentie en de voornaamste laatste tijdingen mede.

— Met denzelfden bodem kwam alhier aan de Heer A. Prins, lid in den raad van Ned. Indië. ZHEdG. werd door een adjudant van Z. E. den Gouverneur-Generaal aan den Boom afgehaald.

— Heden morgen zijn de naar Boni bestemde cavallerie en artillerie alhier ingescheept en zullen morgen door de infanterie gevolgd worden. De Heer de Perez, commissaris voor Boni, zal zich aanstaanden Woensdag, met zijnen secretaris, den Heer E. Netscher, mede naar Boni begeven.

— De militaire taptoe met vuurwerk heeft, gisteren avond, op het Waterlooplein alhier plaats gevonden. Deze feestelijkheid werd door een talrijk publiek bijgewoond en liep in de beste orde af. Een fraai transparant, met vlaggen versierd, prijkte met de woorden: *Hulde aan het Bataviaasch publiek*, terwijl het afgestoken vuurwerk, bij zijne losbranding, de woorden *Erkentelijkheid* en *Vriendschap* vertoonde.

LAATSTE BERIGTEN.

's Gravenhage, 25 Nov. Eene telegrafische depeche uit Londen naar 's Gravenhage, dd. 25 November, berigt, dat William Napier op dien dag naar 's Gravenhage zoude afreizen, om met de nederlandsche regering de hangende onderhandelingen, betreffende de nederlandsche landbouw-maatschappij, af te handelen. Om dezen telegram wel te begrijpen, strekke het volgende:

William Napier heeft zich, met bijzondere belangstelling, voor de zaak van Sir James Brooke geïnteresseerd. Nadat het Engelsche bestuur zich ongenegen had betoond, Serawak over te nemen, schijnt hij zich alsnu tot de nederlandsche regering te willen wenden, om, door hare tusschenkomst, Serawak aan de nederl. maatschappij voor landontginning in Indië (onderneming van den Heer van Vlissingen c. s.) te verkoopen. Men vooronderstelt, dat deze poging op aanraden van het Engelsch Gouvernement zal gedaan worden.

— Onze particuliere correspondentie houdt in, dat, ten gevolge van het gebeurde met het kind Mortara, in verscheidene landen, eenige vrijzinnige Roomsch-katholieken tot het Protestantisme, ja zelfs tot het Jodendom zijn overgegaan.

Londen, 25 Nov. Het Engelsche Gouvernement heeft de voorstellen van Sir James Brooke, omtrent het aanbod van verkoop van Serawak, verworpen. Een brief uit Rome meldt, dat de groote mogenheden, met inbegrip van Oostenrijk, de teruggave van den jongen Mortara gevraagd hebben, doch dat dit verzoek door het pauselijk Bestuur geweigerd is.

— Lord Naas zal lord Harris, als gouverneur van Madras, opvolgen.

— De admiraal Lord Lyons en de bekende socialist Robert Owen zijn overleden.

— De Heer Bruce is tot eersten ambassadeur bij het hof van China benoemd.

— De Nederlandsche dagbladen melden, dat de Paus een excommunicatie bul tegen den heer Loos, die onlangs tot Aartsbisschop van Utrecht verkozen is, heeft uitgevaardigd. Deze bul treft ook allen, die door hunne handelingen, raadgevingen of goedkeuring deel aan deze verkiezing hebben genomen. De oorzaak dezer excommunicatie is, dat de Aartsbisschop het Jansenisten geloof is toegedaan.

Liverpool, 24 Nov. Berigten van New-York, dd. 10 dezer, behelzen, dat Walker zich met Hendingsen te Washington verzoend heeft. Er heerschte in Noord-Amerika eene ongekende koude. De Mohawk Indianen hadden [illegible] gedood en 10 hunner gekwetst.

Parijs, 24 Nov. De graaf de Montalembert, oud pair van Frankrijk, is, door het correctionele geregtshof van het departement der Seine, wegens het in den *Correspondant* van 25 October jl. geplaatste artikel: *Un débat sur l'Inde devant le Parlement anglais*, tot zes maanden gevangenis en eene boete van 3000 francs veroordeeld, terwijl den Heer Douniol, gérant van dat blad, eene straf van eene maand gevangenis en eene boete van 1000 francs is opgelegd geworden.

Berlijn, 24 Nov. Eene dépêche uit Berlijn deelt mede, dat van de 352 verkiezingen voor de kamer der afgevaardigden, bereids 126 bekend zijn; 94 behooren tot de liberale partij, die den nieuwen minister ondersteunt. De oud-conservatieven hebben 19 stemmen verkregen, terwijl de 13 overige nog tot geene kategorie kunnen gebragt worden. De minister van staat Auerswald is vier malen, de graaf Schwerin 3 en de burgemeester Grabow mede driemalen verkozen.

Madrid, 23 Nov. De heer Ros de Olano is tot gouverneur van Cuba benoemd; de generaal Concha zal echter zijn betrekking, tot de beëindiging der verschillen met Mexico, blijven waarnemen.

Het escader tegen de Riff roovers heeft Cadix, den 22sten dezer verlaten.

In Spanje was eene aardbeving gevoeld, die in Portugal aanmerkelijke schade had aangerigt.

Suez, 29 Nov. H. M. stoomboot Roebuck heeft Suez, op den 24sten dezer, met bestemming naar Djedda, verlaten. Aan boord bevonden zich de Heer Walne, de Britsche Consul te Cairo, die tot Britsch Commissaris te Djedda benoemd is en zekere Said Hamdi pacha, een nieuw turksch Commissaris.

— *Suez*, 6 Dec. De spoorweg door de woestijn is zoo goed als voltooid. Said pacha zal weldra te Suez aankomen, om de opening met zijn tegenwoordigheid te vereeren.

— De onderneming van de doorgraving der landengte van Suez heeft den doodsteek ontvangen. In Egypte heeft men geweigerd te betalen, alvorens de pacha den aanvang van het werk waarborgde. De pacha heeft dit geweigerd en de onderneming heeft daardoor een schok gekregen, waarvan zij zich in langen tijd niet zal kunnen herstellen.

NEDERLAND.

Van den Specialen Correspondent van den *Java-Bode.*

's Gravenhage, 23 November 1858.

Ik had gedacht u in dezen brief iets omtrent de beraadslaging der begrootingen voor het volgende dienstjaar te kunnen mededeelen. Gij zult het mij intusschen wel ten goede houden, dat ik daarvan zwijg, om de eenvoudige reden, dat de beraadslaging nog niet is aangevangen en waarschijnlijk eerst Donderdag, misschien wel Vrijdag, beginnen zal. De voorzitter der Tweede Kamer heeft althans aan de leden een vrijen dag beloofd, na afloop van de discussie over het voorstel van den heer Sloet tot Oldhuis tot afkoopbaarheid der tienden en den aanvang der algemeene beschouwingen over de staatsbegrooting.

En waarlijk, de leden mogen wel een rustdag hebben, wanneer zij dat voorstel, betreffende de tienden, hebben behandeld. Ik geloof niet, dat er in de parlementaire geschiedenis een tweede voorbeeld is van een wetsontwerp dat, zoo als dit, zoo vele en zoo verschillende belangen treft en voor zoo velerlei beschouwing vatbaar is. De voorsteller zeide het dezer dagen nog, dat Nederland en Marokko thans de eenige staten zijn, waar men tienden heft. Dat overblijfsel der heerlijke regten is alom door omwenteling of door bepalingen van den wetgever verdwenen; bij ons slechts is het in stand gebleven met al zijne nadeelige gevolgen. Maar iets ander is het die gevolgen te erkennen, iets anders ze weg te nemen. Het tiendregt toch is een aloud regt, nog dagteekenende uit den tijd der Saksen en het is zoo zeer in onze maatschappij ingeweven, dat het slechts met de uiterste moeite er uitgeligt kan worden. De storm der revolutie werpt een stam omver, maar de hand des hoveniers moet met bedachtzaamheid de plant van hare wortels ontdoen. Hier staan naast de tiendpligtigen met hunne belangen de tiendheffers met hunne regten. Het zijn dus de grondeigenaren zoowel als de kleine landbouwers, die bij de zaak zelve belang hebben. Daarbij komen de stadhuishoudkundigen, die de afschaffing eischen op gezag der wetenschap, de regtsgeleerden, die bij de regeling tallooze kwestien aanvoeren, de ministers des koningrijks, die voor het inkomen der kroon optreden, hetwelk, zoo als ge weet, voor een deel uit de opbrengst van domeinen bestaat, die vijf tonnen gouds moeten opleveren, en zoo de afkoopbaarheid der tienden bij dit voorstel bepaald werd, later waarschijnlijk minder zouden afwerpen. En mengt zich ook eene zekere politieke tint in de discussie, omdat het hier eene soort van heerlijke regten geldt en zelfs de man der zuivere wetenschap trekt zich deze aangelegenheid aan, omdat zij op het veld der historie te huis behoort. Behoef ik dus nog te zeggen, dat de beraadslaging over het voorstel van den heer Sloet tot Oldhuis een verscheidenheid van gezigtspunten oplevert, die men niet ligt in eene andere kwestie vinden zal. Gaarne zou ik u hierbij de aanneming van dat voorstel reeds mededeelen: ik mag ze nu slechts profeteren [1]). Het blijft intusschen de vraag nog, hoe de Eerste Kamer er over oordeelen zal. Zonder aan *jalousie de métier* te gelooven, merken wij toch op, dat wetsvoorstellen, waarvan het initiatief door de Tweede Kamer genomen wordt, niet veel kans op aanneming bij de Eerste Kamer hebben.

Wij kunnen de vrees niet onderdrukken, dat de dagen lange ingespannen discussie over dat voorstel eenigermate nadeelig zal werken op eene bedaarde, rustige beraadslaging over de begrooting, die, zoo als gij misschien weten zult, in de hofstad altijd eene gebeurtenis van gewigt vormt. Voorheen, toen organieke- en hervormings-wetten zeldzame verschijnselen waren, was dit dan ook te regt; tegenwoordig stapt men ligter over de louter administratieve begrootingswetten heen. In zooverre echter blijven deze belangrijk, omdat van de aanneming of verwerping eene cabinets kwestie wordt gemaakt. Op het hoofdstuk van oorlog na, hebben zij evenwel geen van allen kans van verworpen te worden, en ook voor dat hoofdstuk heeft men een middel ter aanneming gevonden. De Minister behoeft zijne begrooting slechts te laten, gelijk zij voor het loopende jaar is, en later eene bijzondere wet tot organistie van het leger in te dienen, waarbij men dan de beginselen beoordeelen kan. Vrij zeker zegt men, dat de Minister dit middel zal ter hand nemen en in dat geval blijft het ministerie voor eerst bij een. Vooreerst, zeg ik, want én de spoorweg-kwestie, én de herziening der belastingen en thans ook de wet, houdende bepalingen tot wering van besmetting op aankomende zeeschepen even als die, betreffende het vervoer van landverhuizers en ook die op den waarborg der gouden en zilveren munten vinden niet veel bijval. Maar blijven wij bij de begrooting. Zoo mijn bestek het toeliet, gaarne zou ik u meer in bijzonderheden mededeelen wat er ten opzigte van dit budget voor het departement van kolonien in de afdeelingen besproken is. Ik geloof intusschen wel te doen met slechts hier in te lasschen wat de Minister van kolonien geantwoord heeft op de drie groote punten, die in het verslag van de Kamer voorkomen. Voor eerst verklaart de Minister, dat hij zich, behalve met vele andere belangrijke onderwerpen, ook met de herziening van het thans in Indië werkende reglement op de drukwerken zal onledig gehouden. Hij deelt in de meening van velen, dat er behoefte bestaat, om dit onderwerp te regelen bij de wet. Het zal dan ook weinig bezwaar in zich hebben om, met medewerking van zijnen ambtgenoot voor het Departement van Justitie, bij die verordening gelijktijdig de voortbrengselen der Nederlandsche en der Nederlandsch-Indische drukpers tegen nadruk in de kolonien of het moederland te beveiligen.

Omtrent de zaak der nederzetting van Sir James Brooke, zegt de Minister:

De meerdere bijzonderheden in de beschouwingen in het midden latende, waarin bij het voorloopig verslag over het XIde hoofdstuk is getreden, zou de minister zich hebben bepaald tot eene verwijzing naar het door zijnen ambtgenoot gegeven antwoord op het verslag omtrent de begrooting van buitenlandsche zaken, ware het niet, dat sedert dien tijd bij de regering de meer stellige bevestiging ontvangen is van de gegrondheid van het vertrouwen, door haar gekoesterd, dat de Britsche regering niet voornemens is gevolg te geven aan de aanbiedingen van Sir James Brooke.

De regering vleit zich, dat ook de kamer deze mededeeling met genoegen zal ontvangen.

De vestiging toch eener Britsche nederzetting, palende aan de aloude Nederlandsche bezittingen van Sambas, Sangou en Sintang, zou soortgelijke botsingen en verwikkelingen kunnen doen ontstaan, als waarvan de beide bevriende mogendheden, door het verdrag van 1824, alle aanleiding hebben willen voorkomen.

Eindelijk heeft de minister zich volgender wijze uitgelaten over de kwestie der veilingen.

De ernstige overwegingen, welke de minister gewijd heeft aan het ter sprake gebragte denkbeeld, om het getal der jaarlijksche veilingen van gouvernements-producten, vooral van koffij te vermeerderen, hebben hem tot dusver niet kunnen overtuigen, dat het verlaten van den weg, die sedert jaren zulke voordeelige uitkomsten heeft opgeleverd, in 's lands belang zou zijn.

De groote veilingen in het algemeen, en die der koffij in het bijzonder, trekken de aandacht van het buitenland in groote mate tot zich, en regelen als het ware den prijs van de geheele handelswereld; zij lokken herwaarts de kooporders of de koopers van alle landen, en in gelijke mate doen zij het aanzienlijk bedrag der veilingswaarde van alle oorden herwaarts vloeijen, terwijl blijkens de verkregen ondervinding de privaathandel door die veilingen, met eene tusschenruimte van vele maanden, in geen opzigt wordt belemmerd.

Volgden de veilingen van gouvernements-koffij zich met slechts korte tusschenruimten op, dan zou dit zoowel particuliere invoeren als aankoop op speculatie in die veilingen kunnen tegenhouden.

De minister moet vreezen het bekende *goede* aan het onbekende *betere* op te offeren.

In dezen stand van zaken wenscht hij den loop der omstandigheden te blijven gade slaan, alvorens tot eene gewigtige verandering te besluiten; eene verandering, welke hem ook niet gebleken is, dat door den handel in het algemeen verlangd wordt.

Met betrekking tot het betoog der wenschelijkheid, om de kavelingen te verkleinen merkt de minister op, dat de kavelingen voor de koffij gemiddeld uit slechts 100 balen bestaan en dus niet gezegd kunnen worden buitensporig groot te zijn.

Deze drie belangrijke vraagpunten zijn, naar wij gelooven, in een zin beslist, die den meesten voldoen zal, en de Minister van Kolonien is, door de toezegging omtrent het eerste en laatste punt, zeer gerezen in de schatting van velen. Men ziet nu slechts met verlangen de verwezentlijking te gemoet.

Minder te vreden was men hier met het tractaat tusschen Nederland en Japan gesloten. Aan dat tractaat was, van de zijde der commissie, uit de Tweede Kamer, in wier handen het, ten fine van onderzoek, gesteld was, eene zekere geringschatting ten deel gevallen. De regering acht die intusschen onjuist, om verschillende gronden, maar bovenal op grond, dat hetgeen nu bij *tractaat* is toegestaan meer is, dan hetgeen vroeger als *gunst* werd verleend, terwijl reeds het bestaan van een tractaat zelf de bestendigheid der verkregen voorregten waarborgt, die vroeger slechts van willekeur afhingen en meermalen ingetrokken werden. Maar dat ook de regering zelve zooveel vrede niet had met het gesloten tractaat, blijkt uit het naschrift, bij haar antwoord op het verslag der commissie gevoegd en waarbij zij te kennen geeft dat, na het ontwerpen harer beantwoording, nadere berigten zijn ontvangen, waaruit blijkt, dat het den nederlandschen commissaris in Japan is gelukt (op denzelfden voet als dit met den noord-amerikaanschen heeft en later ook met andere onderhandelaars schijnt te hebben plaats gehad) te Jedo zelf de keizerlijke regering een nieuw handelsverdrag voor te bereiden, hetwelk eerlang door die regering zou worden geteekend, waarbij zoo al niet alle, dan toch de voornaamste bezwaren, door de commissie in den thans bestaanden toestand opgemerkt, zullen vervallen, en weder nieuwe havens opengesteld en andere vrijheden verleend worden, waaronder in de eerste plaats vaste regeling en vermindering van de inkomende en uitgaande regten, opheffing van het verbod tot uitvoer van gouden en zilveren munten, opheffing van de verpligte tusschenkomst der geldkamer, enz. Wanneer dit tractaat zal zijn tot stand gebragt, zal de Regering het te zijner tijd aan de Kamer mede deelen.

Maar voor het oogenblik hebben wij althans toch

[1]) Een later berigt deelt ons mede, dat dit voorstel in de Tweede Kamer, met 42 tegen 19 stemmen, is aangenomen.

(Redactie.)

verkregen, dat wij, zonder geleide van een twintigtal hoogere en lagere japansche ambtenaren, eene wandeling buiten Desima mogen doen, en niet meer, gelijk voorheen, zóó lang slechts onder weg mogen zijn, als de onderbanjozen in hunne wijsheid goedkeurden.

Wat mij persoonlijk aangaat, het is mij vrij onverschillig of men in Japan officieel begeleid of heimelijk bespied wordt, ik kom toch niet veel verder dan Scheveningen of het haagsche bosch. Toch gevoel ik grooten lust, om dezen zomer een uitstapje naar het meest noordelijk gedeelte van ons rijk te maken en daar de tentoonstelling te bezoeken, die, zoo zij aan de verwachting beantwoordt, mij uwe omgeving voor den geest roepen zal. Het bestuur van het Landhuishoudkundig congres, in de maand Junij te Winschoten te houden, is op het denkbeeld gekomen, om eene tentoonstelling te organiseren van tropische gewassen en voorwerpen, tot wier inzending men iedereen uitnoodigt.

Dat is een goed en schoon denkbeeld, al zal welligt de rijke vegetatie der keerkringen een minder gelukkig tafereel opleveren onder onzen mistigen grijzen hemel, bij het snerpen van den noordenwind. Aan u de natuur, aan ons de nijverheid. Hoe wij dan ook het plan toejuichen, wij koesteren hoogere gedachten van de groote industrie-tentoonstelling, in 1860 te Amsterdam te houden, waartoe reeds stemmen zijn opgegaan en die, wij twijfelen er niet aan, tot stand zal komen. Op dit oogenblik wordt er in de hoofdstad eene tentoonstelling van schilderijen in Arti et Amicitiæ gehouden, die hoog geroemd wordt, en waar de hollandsche schilderschool zich met eere handhaaft.

Wij hebben een onbepaalden eerbied voor de kunst, maar vergeef mij de ketterij, eene expositie van schilderijen rangschikken wij onder de minst aangename uitspanningen. Schilderijen, lijst aan lijst, doek aan doek, den geheelen wand langs, dat legt het kunstgevoel te zwaren eisch op. Liever genieten wij den arbeid van een enkel schilder, en wanneer die schilder Ary Scheffer is, dan schenken wij de voorkeur aan de getrouwe gravures naar zijne diepgevoelde werken, zoo vol gedachte en geest, boven de landschaps- en zeegezigten, de portretten en stillevens van zoo vele anderen. Een aantal is er van dat gevoelen; van daar dan ook dat de onderneming van den uitgever Kruseman te Haarlem *furore* maakt. Deze heeft zich voorgesteld, naar de schilderijen van den vereeuwigden meester, ook naar die, waarvan tot dusverre slechts het origineel bestond, copijen te doen graveren en deze te vereenigen tot een album. Elk der gravures van het Scheffers album heeft een bijschrift van mannen als: Dr. L. R. Beijnen, Ds. J. J. van Oosterzee, T. van Westrheene, Mr. C. Vosmaer, prof. Moll, Opzoomer en anderen, waardoor de waarde, zelfs van den arbeid van een Scheffer, nog verhoogd wordt. Wij waren in de gelegenheid het bijschrift bij de eerste gravure *Dante en Beatrice*, door Dr. Beijnen te leeren kennen en dat stuk alleen zou ook u ongetwijfeld tot inteekenaar maken. Zoowel de idealistische rigting van Scheffer, als die van Dante en zijn tijd worden daarin op eene wijze geschilderd, met een juistheid en diepte van blik en eene schoonheid van vorm, die Beijnen's bijschrift tot een der uitnemendste voortbrengselen onzer hedendaagsche letterkunde maken.

De naam van Scheffer is in Holland nog nooit zoo populair geweest als tegenwoordig; want men had vroeger in hem wel den man van hollandsche afkomst, maar nooit den hollander gezien. Zijn testament bewijst evenwel, hoe hij zich altijd nog onzen landgenoot achtte, terwijl zijn karakter zijn landaard eer bleef aandoen. Mag ik u een enkelen trek uit dat karakter mededeelen? Scheffer had het zich onwrikbaar voorgenomen, zijn uitnemend talent van portretschilder alleen te wijden aan hetgeen waarachtig groot was. Men heeft dan ook geen portret van hem dan van mannen van naam. Monseigneur Sibour, de tegenwoordige aartsbisschop van Parijs, had zich, voor de omwenteling van 1848, dus voor hij den titel van aartsbisschop had, eveneens doen portretteren, maar de omwenteling was tusschenbeiden gekomen en Scheffers werk was niet voltooid. En het bleef onvoltooid. Want Scheffer, die royalist in zijn hart was, en in ieder geval vastheid van staatkundige beginselen bezat en die zag dat de prelaat, zoowel tijdens de republiek als onder het keizerrijk, bij openbare gelegenheden de banieren van Frankrijk zegende, was niet te bewegen, om het portret af te werken. Men noemde dit eene verkeerde zienswijze — het zij zoo; hij bleef zijn geweten getrouw. (*Wordt vervolgd*).

Rotterdam, 21 Nov. De weersgesteldheid heeft zich, in de jongst verloopen week, gekenmerkt door in dit jaargetijde buitengewone koude. Gedurende verscheidene nachten teekende de thermometer 24 en 22° F., en derhalve 10 à 12° beneden het vriespunt. Zelfs midden op den dag kon het kwik het vriespunt naauwelijks bereiken, om na den middag op nieuw te dalen. Bij deze temperatuur waren al spoedig onze binnenwateren met eene ijskorst en de rivieren met drijfijs overdekt; de binnen scheepvaart werd daardoor gestremd en de riviervaart belemmerd, en dit was van te grooter nadeel, omdat deze vorst zeer onverwacht inviel en in dit jaargetijde zeldzaam mag geheten worden. Den 18den werd de temperatuur zachter en bereikte het kwik weder 10° F. Deze gunstige verandering was echter van korten duur, daar den 20sten de vorst weder inviel en nog aanhoudt. Men verneemt uit alle oorden des lands, dat de vorst eene stremming in het verkeer heeft te weeg gebragt.

De landbouw heeft mede van deze ontijdige vorst geleden. Het gunstige najaar had aan vele landerijen een gratig voorkomen gegeven; er was zelfs nog veel vee in de weiden. Het spreekt van zelf, dat na de vorst dat alles ten nadeele veranderd is. Intusschen mag men niet voorbijzien, dat de veldarbeid als geheel afgeloopen moest beschouwd worden en dat de wintergranen, het koolzaad, enz. onder zeer gunstige omstandigheden in den grond zijn gebragt; een en ander heeft dan ook een goed voorkomen en levert bevredigende uitzigten op.

— Bij kon. besluit van 5 dezer, is ingesteld eene rijkscommissie voor statistiek, alsmede bepalingen vastgesteld tot inrigting in alle provincien van eene afdeeling der provinciale griffie tot bureau van statistiek.

Van onzen Particulieren Correspondent.

Decima, 18 Dec., 1858. Den [illegible] October jl. kwam hier ter reede aan het Schroefstoomschip *Jedo*, zijnde het tweede, dat de keizer van Japan voor zijne rekening in Holland heeft doen bouwen.

Den 22 October arriveerde te Nagasaki de Engelsche schoener *Vindex*, toebehoorende aan de firma Dant & Co. te Shanghae, gezagvoerder Morice; passagiers de Heeren H. A. Inee en P. Louirs, aan welke het vergund is geworden handel te drijven, op de bepalingen van het Hollandsche tractaat van den 30 Januarij 1856 en van de Additionele Artikelen van 16 October 1857.

Niettegenstaande deze heeren door den Nederlandschen Commissaris in Japan, zooveel mogelijk, zijn geholpen geworden, hebben zij, bij hunnen terugkeer naar Shanghae, op den 3 November, ZEd. geweigerd, om een postpaket voor die plaats medetenemen.

Den 10 November ankerde ter reede van Nagasaki de Amerikaansche Clipper *Florence*, groot 1200 ton, gezagvoerder Dumaresq, passagier de Heer Walsh, Supercarga van de firma Russell en Co. te Shanghae.

Dit schip geballast aangekomen is beladen geworden met was en rijst, alhier ingekocht met Mexicaansche dollars.

Den 15 November kwam hier ter reede aan het, voor den landsheer van Fizen in Holland gebouwde, schroefschoener schip *Nagasaki* en even daarna het Amerikaansche clipperschip *Ann*, gezagvoerder Munro, aan boord hebbende honderd Shanghae schapen, zoo van het mannelijke als vrouwelijke geslacht, die door den gouverneur van Nagasaki van die plaats zijn besteld geworden, met het doel om, bij goede voortteling, in vervolg van tijd, daarvan vreemde schepen te kunnen voorzien.

De twee Japansche Commissarissen, die belast zijn, om het volgende jaar de ratificatien van het Amerikaansche tractaat te Washington uittewisselen, zijn Nagaai Genba no Kami, rekengouverneur, en minister van Marine en Iwasi Higo no Kami, keizerlijk opziener.

Nagaai Genba no Kami, een zeer geleerd en verstandig Japanner, woonde, gedurende een en een half jaar, de lessen bij, welke de Hollandsche Marine officieren in de Algebra, Meetkunde, Rekenkunde en Zeevaartkunde te Decima gaven en bragt, in het begin van 1857, het stoomschip *Soembing*, het eerste dat de Japanners immer bezaten, van hier naar Jedo, zonder eenige Europesche hulp en alleen bemand met Japansche machinisten en matrozen. Later handelde hij als Commissaris bij de onderhandelingen van verscheidene tractaten.

Iwasi Higo no Kami, insgelijks een zeer verstandig Japanner, handelde als keizerlijk opziener en commissaris, bij de onderhandeling van bijna alle tractaten, welke de Japansche Regering met de vreemde natien sloot en verkreeg, door den omgang met de verschillende afgezanten, eene groote kennis van zaken.

Het Russische stoomfregat *Askold* ligt in avarij te Nagasaki. De commandant en officieren benevens een gedeelte der bemanning zijn gehuisvest in een tempel, gelegen aan de overzijde der baai, en een ander gedeelte der bemanning met twee officieren in een tempel in de stad Nagasaki.

De bemanning der twee schroefschoeners *Jedo* en *Nagasaki*, benevens de beide koopvaardij kapiteins met echtgenooten, die deze schepen overbragten, wonen insgelijks aan de overzijde der baai.

De boeren te Nagasaki hebben vergunning bekomen, om jong hoornvee te verkoopen. Men koopt hier thans een jongen os voor drie dollars.

Op den 20 November vertrok naar Jedo de oud Gouverneur van Nagasaki Arawo Iroamino Kami, die vervangen is geworden door Okabé Soeroega no Kami.

Op den 21 November, te drie uren in den morgen, kwam alhier van Jedo aan, het Japansche stoomschip *Kwang-Komar*, commandant Jetta-boerie.

De Cholera heeft hevig gewoed in het noordelijk gedeelte van Japan en voornamelijk te Missima, Odowara en Jedo.

Te Jedo alleen stierven honderd vijftig duizend personen per maand.

Thans is die ziekte een weinig geweken.

Het is zeer te betreuren, dat de Cholera in dit land verscheen, te gelijker tijd dat de Amerikanen, Hollanders, Engelschen, Russen en Franschen Jedo bezochten en aldaar tractaten sloten, daar het grootste gedeelte van het Japansche volk zich verbeeldt, dat de verschijning dier ziekte in betrekking staat met de opening van Japan voor vreemdelingen.

De Russische Consul-Generaal en diens secretaris zijn te Hakodate aangekomen met hunne echtgenooten.

Het volgende jaar zal het Russische Consulaat naar Kanagawa worden verplaatst.

HANDELSBERIGTEN.

Rotterdam, 22 November.

Met uitzondering van de Suiker-veiling der N. H. M. en eenige weinige afdoeningen, welke wij nog te vermelden hebben, bleef de markt gedurende de laatste 14 dagen bijna van alle belang ontbloot, zijnde de vorst omstreeks medio dezer eensklaps met eene voor het saizoen ongewone gestrengheid ingevallen, zoodat er thans reeds veel ijs in de rivier is en de scheepvaart zoo goed als gesloten kan worden beschouwd. Dit ontijdig bezoek van den winter was echter van weinig invloed op de aan onze markt heerschende stemming, daar de uitvoerhandel, welke nu tot het voorjaar voor goed afscheid schijnt te hebben genomen, vooraf reeds zeer stil was, en men bij de ruime mate, waarop het buitenland zich voor den winter had voorzien, vooreerst toch weinig kon rekenen op eene herlevendiging der vraag. Niettegenstaande de tegenwoordige stilte blijft dus de positie in het algemeen vast. Het is echter opmerkelijk dat bij het meer en meer veld winnende vertrouwen en andere voor de toekomst gunstig sprekende omstandigheden, zooals het verdwijnen van staatkundige onweerswolken, er evenwel zoo weinig lust tot speculatie in goederen zich vertoont, waartoe anders de prijsstand van sommige artikelen zeker reeds aanleiding zou hebben gegeven. Alleen in **Thee** was de handel iets levendiger dan sedert eenigen tijd het geval was, op grond der williger berigten van London, waar *common Congo* ten slotte tot $10\frac{1}{2}$ d. grif koopers vond.

Koffij. Goed ord. *Java* bleef tot $32\frac{1}{2}$ c. gevraagd, terwijl houders weigeren beneden 33 c. af te geven; laatstgenoemde prijs werd ook hier en daar ter uitvoering van kleine consumtie-orders besteed, waartoe zich de handel sedert onze vorige uitsluitend bepaalde. *West-Ind.* soorten ook zeer stil, doch onveranderd in prijs.

Ruwe Suiker. In de laatste 8 dagen heeft dit artikel door de nabijheid der veiling N. H. M. eenige meerdere attentie getrokken. Zeilende werden vóór de veiling verkocht 2340 kann. dooreen No. 11 @ 12, nieuwe oogst per *Constance* tot *f* 2, onder September uitleverende nummers. Per veiling 20601 kr. N. H. M. 18 dezer liep dooreen *f* 2 onder September, waarbij te observeren zijnde gewone zeer geringe kwaliteiten, altijd in de November veiling voorkomende ¼ werd voor uitvoer en speculatie genomen. Het overige door binnenl. fabrieken. Daarna werden nog verkocht 1000 pic. *Java*, zeilende per *Tacker Magoon* en 1000 pic. *dito*, per *Johan Lange*.

NB. *Ter waarschuwing van heeren handelaren in Oost-Indie, achten wij het niet ondienstig op te merken, dat sedert een jaar nu en dan, kleine partijen zoogenaamd bruin Java Suiker, te Amsterdam en Rotterdam zijn aangevoerd, bij kwantiteiten van 50 tot 150 stuks, welke bleken zijn een mengsel te bevatten van Suiker [illegible] of [illegible] vermengd; bij onderzoek der [illegible] kranjangs, waarin een briefje [illegible] schuwen, hoedanig [illegible] Suiker te [illegible] raad de meeste [illegible] gereedschappen niet [illegible] handelaar afgeraden [illegible] voor [illegible] soort is gemakkelijk te herkennen aan harde en drooge kwaliteit; zij is wijders graauw bruin en heeft het aanzien van zand of aard, met suiker vermengd en onderscheidt zich door alle deze opgegevene hoedanigheden van gewoon, hoewel donker bruine Java Suiker.*

Tabak. Bij inschrijving zijn uit de 1e. hand afgedaan 609 pakken *Java*, hoofdmerk G P. en 192 pakken *do.*, hoofdmerk A H. aangebragt per *Goede Verwachting*, via Amsterdam. De op 10 en 12 dezer gehoudene veilingen zijn als volgt afgeloopen:

100 pakken *Manilla Cagayan*: 14 pakk. verkocht 93 à $107\frac{1}{2}$ c., 46 pakk. opgehouden 50 à 60 c., 40 pakk. niet geveild.

134 pakken *Manilla* (*Visayas*) *Yloilo* & *Capiz*: 63 pakken verkocht 28 à 42 c., 50 pakken opgehouden 30 à 80 c., 21 pakk. niet geveild.

Na de veiling werden van het opgehoudene diverse kavelingen uit de hand verkocht.

99 pakken *Manilla Cagayan*: 13 kav. verkocht 50 à $95\frac{1}{2}$ c. 10 kav. opgehouden 50 à 60 c.

91 pakken *Manilla Visayas*: 10 kav. verkocht $28\frac{1}{2}$ à $50\frac{1}{2}$ c., 1 kav. opgehouden à 32 c.

28 pakken *Manilla Cagayan*: 5 kav. verkocht $64\frac{1}{2}$ à 76 c., 9 kav. opgehouden 60 à 65 c.

22 pakken *Manilla Visayas*: verkocht van 28 tot $54\frac{1}{2}$ c.

46 pakken *Java* verk. $18\frac{1}{2}$ à 53 c., 15 pakk. *Paraguay* verkocht $20\frac{1}{2}$ à 24 c.; 7 cer. *Palmyre* verk. 70 à $72\frac{1}{2}$ c.; 16 pakk. *Manilla* verk. $31\frac{1}{2}$ à $68\frac{1}{2}$ c.

105 mille *Malang* CIGAREN verk. *f* 8 à *f* $8\frac{1}{2}$.

12 mille *Gouverneur* DITO verk. *f* 14 à *f* $14\frac{1}{4}$.

$27\frac{1}{2}$ mille diverse DITO, verk. $7\frac{1}{2}$ à 19 c.

Tegen 25 dezer zijn in veiling aangeslagen: 1371 pakk. *Java* Tabak, plantage E B, (Bousquet en Klein) en 360 pakken *dito*, plantage A B K.

Amsterdam, 22 November.

Tabak. Van *Java* werden sedert onze vorige bij inschrijving verkocht: 2108 pakken, plantage *Temmagang*, ex *Factory*, welke voor de Oostenrijksche regie werden genomen; en 1104 pakk. plantage *de Lange*, ex *Horizont*. Laatstgenoemde partij is sedert in publieke veiling gerealiseerd, benevens 3 andere partijen, welken als volgt koopers vonden:

1ste veiling: 1346 pakk. V D S, ex *Horizont*, zijn verkocht van $10\frac{1}{2}$ à 115 c., dooreen 43 c.

2de veiling: 535 pakk., hoofdmerk B N, ex *Elbe*, verk. van $15\frac{1}{2}$ à $80\frac{1}{2}$, dooreen $35\frac{3}{4}$ c.

3de veiling: 1052 p., hoofdmerk. G V, ex *Elbe*, verk. van 10 à $105\frac{1}{2}$ c., dooreen $40\frac{1}{2}$ c.

4de veiling: 1104 p. B I D L, ex *Horizont*, verk. van $26\frac{1}{2}$ à 150 c., dooreen $94\frac{1}{2}$ c.

Op den 9den December zullen in Rotterdam in veiling worden gebragt, 2800 pakk. Jav. Tabak, hoofdmerk Cuba aangevoerd van Soerabaija per het schip *Willem Kroonprins der Nederlanden*; 323 pakken Java Bladen, zoo gezond als beschadigd nu eerst uit zee gekomen en gelost per het schip *Nicol*, kapt. J. Amerz van Soerabaija; 1723 pakken Merk D. M. v. O. en 525 pakken diverse merken van Soerabaija per *Pop Smit*.

De inschrijving op 2027 pakken Java Tabak, merk G. G. bij het huis Hope & Co. is niet toegestaan.

De prijzen van dit artikel reeds aanmerkelijk gerezen zijnde, zijn de koopers niet genegen tot hooge prijzen in te schrijven; op de veilingen drijft de een ze al hooger dan de ander.

Laatste berigten per TELEGRAAF via Triest.

Rotterdam, 25 November.

Heden werden in veiling verkocht 1371 pakken, Hoofdmerk E. B. (Bousquet en Klein) van 15 tot 108 c. en 360 pakken Java, Hoofdmerk A. B. Z. van 26 tot 35 ct.

Koffij, schaarsch en prijshoudend.

Rijst en Indigo, prijshoudend; Rijst niet in zoo grooten voorraad voorhanden als gedacht werd.

Suiker *f* ½ avance op de laatste veilingprijzen.

Binnengekomen de *Marianne*, kapt. Gronbeck.

ZEETIJDINGEN.

Aangekomen.

Brouwershaven. 10 Nov. Padang, Zwart, Batavia.
Brederode, van Waning, dito.
13 Alexandrine, Titcomb, New-York.
Hellevoetsluis. 10 Nov. Leila, Stafford, dito.
Ellen Stewart, Coffin, dito.
Amerika, Schoenmaker, Boston.
17 Joh. Maria, Overgauw, Texel.
22 Wilhelmine, Ihnen, Tjilatjap.
Texel. 12 Nov. Henriette, van Loenen, dito.

Vertrokken.

Brouwershaven. 7 Nov. Graaf van Hogendorp v. d. Heym, van Santen, Soerabaja.
22 Aegidius en Pauline, Veltman, Batavia.
Hellevoetsluis. 7 Nov. Gulfstream, Godfrey, New-York.
9 Oostzee, Riedijk, Philadelphia.
12 Frouwina Elisabeth, de Jong, dito.
15 Addison Child, Smith, Boston.
17 Sperwer, Lambach, Rio-Janeiro.
18 Hendrika, Aalborg, Hartlepool.
Alblasserwaard, van Lindern, dito.
20 Fortuna, Warnaar, Havana.
22 Bonita, Lafrentz, Valparaiso.
Pieter, Lammers, Sunderland.
Texel. 8 Nov. Holland, Aufmorth, Batavia.
9 Osiris, Cramer, Newcastle.
12 Cairo, Wooster, New-York.
13 Alida, Kieviet, Newcastle.
15 Australie, Jochems, Batavia.
21 Scio, Ewer, Boston.
Vlissingen. 6 Nov. Jeannette Marie, Harms, Fernambucq.

Aangekomen Passagiers.

Van Batavia: Per Brederode, kapt. van Waning, de heer H. P. van den Ende, gepens. kapt. van het O. I. leger. met echtgenoot en zes kinderen.

Vertrokken Passagiers.

Naar Batavia: Per Australie, kapt. Jochems, de kapt. der inf. H. A. M. Isselatour, de 2e. luit. der inf. J. L. Beijens, de offic. van gez. 3e kl. J. Arendsen de Wolff en R. Deibel; geleidende een detachement sterk 125 onderoffic. en soldaten. Voorts nog de jonge heer J. B. Huijzer en mejufvr. H. Galup.

Per Holland, kapt. Aufmorth, de heeren W. ter Marsch, G. ten Cate en L. Lulofs, mejufvr. N. van Tielen en T. Gerdens.

Advertentiën.

237ste NEDERLANDSCHE
STAATS-LOTERIJ.

Van de door den ondergeteekende geplaatste loten, zijn in de 1ste en 2de klasse uitgekomen de nommers **18518**, **18522**, **15292** en **5442** met een prijs van *f* **30**,— en No. **15299** en **5441** met een prijs van *f* **20**,—.

Deze sommen zijn met de restitutie op vertoon der loten disponibel.

Voor de 3de klasse, waarin de prijs van *f* 25,000,— zijn wederom loten voorhanden.

Een heel lot *f* **100**,— Een half lot *f* **50**,—
» vijfde » » **20**,— » tiende » » **10**,—

H. M. VAN DORP.

BATAVIA, Januarij 1859. (101)

Per Mail ontvangen:

PROSPECTUS

VAN HET

Scheffer-Album.

Bundel van **10 KUNSTPLATEN** van dezen beroemden Schilder met *Bijschriften van Nederland's eerste auteurs*. De Inteekening van dit Prachtwerk, zullende in fraaijen band, bedragen p. m. *f* **20**,—, staat open bij

(102) G. KOLFF EN Co.

SNELPERSDRUK VAN H. M. VAN DORP te BATAVIA.